

TryghedsGruppen – hvad strides de om?

Tryg. TryghedsGruppen er en ejerforening, der skal varetage forsikringstagernes interesser. Salget af livsforsikrings-selskabet og børsnoteringen af Tryg satte forsikringstagerne uden for reel indflydelse. TryghedsGruppens bestyrelse har misforstået sin opgave.

Der er for tiden valg til TryghedsGruppens repræsentantskab. Det lyder ikke særligt spændende. Længe påkaldte valget sig da heller ikke opmærksomhed. TryghedsGruppen levede efter devisen: den der lever stille, lever godt. Valgene blev ordnet i stilhed; bestyrelsen udpegede selv repræsentanterne. Men i 2008 blev døren til repræsentantskabet sparket ind. Siden har valgene påkaldt sig en betydelig interesse. Men hvorfor nu det?

TryghedsGruppen er det gamle gensidige forsikrings-selskab Tryg, der i 1991 blev omdannet til et andels-selskab, Tryg amba, med forsikringstagerne som andelshavere. Tryg amba (nu TryghedsGruppen smba) fik en grundkapital på 3,7 milliarder kroner. Det var den formue, der var oparbejdet i det gensidige forsikrings-selskab, hvis drift blev placeret i to datterselskaber. Siden 1991 er formuen vokset til 37 milliarder kroner. Alligevel er ikke alt fryd og gammen.

TryghedsGruppen, der opfatter sig som en god, langsigtet ejer af forsikrings-selskabet Tryg, solgte i 1999 hele forsikringskoncernen til Unibank (der året efter blev en del af Nordea AB). I fortsættelse heraf foreslog bestyrelsen i 2001 TryghedsGruppen omdannet til en erhvervsdrivende fond. Forsikringstagerne, der ejede selskabet, hørte ikke en lyd herom. Men repræsentantskabet var ikke til sinds at afskaffe sig selv. TryghedsGruppen var, og forblev, et selskab med begrænset ansvar ejet af de til enhver tid værende forsikringstager. På klassisk andelsretlig vis udøves ejerskabet af medlemmerne i fællesskab.

Nu fulgte et forløb uden sidestykke i dansk erhvervsliv. Bestyrelsen gik i gang med at omdanne TryghedsGruppen til en de facto fond. Medens bestyrelsen forsikrede repræsentantskabet om, at forsikringstagerne ejede TryghedsGruppen, og at kapitalen tilhørte forsikringstagerne, så førte bestyrelsen forsikringstagerne og offentligheden bag lyset med en helt anden historie. Nu hed det sig, at TryghedsGruppen var en velgørende institution, og at selskabet ingen ejere havde.

I den forrige formands tid fik man styr på begreberne. Det blev til, at TryghedsGruppen var en selvejende institution med medlemsindflydelse. Alt sammen var det sket ved tankens kraft. Som et fremtrædende medlem af bestyrelsen udtrykte det ved valget i 2010: "TryghedsGruppen blev en selvejende institution for år tilbage."

Under samarbejdet med Nordea, der blev bragt til ophør i 2002, afstod TryghedsGruppen livsforsikrings-selskabet (nu Nordea Liv & Pension). I 2005 var turen kommet til skadesforsikrings-selskabet. TryghedsGruppen solgte til eksterne aktionærer 40 pct. af Tryg Forsikring, der blev børsnoteret. Dispositionen var uforenelig med medlemsejet. Forsikringstagerne og de eksterne aktionærer har ikke sammenfaldende interesser. Grundlaget for den senere frustration var skabt.

Forklaringerne strittede efterhånden i alle retninger. I 2013 gik bestyrelsen til bekendelse: TryghedsGruppen var alligevel ikke nogen selvejende institution. Hvem der så ejede selskabet, stod ikke bestyrelsen helt klart. Men man mente nok, at medlemmerne (forsikringstagerne) var det tætteste, man kunne komme på ejere.

Inden lyset i 2008 trængte ind i repræsentantskabet, havde bestyrelsen tømt medlemmernes ejerskab til TryghedsGruppen for ethvert indhold. Tryg Forsikring er for længst skrevet ud af TryghedsGruppens vedtægter. Faktisk er der i TryghedsGruppens formålsparagraf ikke noget, der påbyder selskabet at befatte sig med forsikringsvirksomhed. TryghedsGruppen er sandelig kommet langt hjemmefra. Uden at tage medlemmerne med på råd, formentlig uden at konsultere repræsentantskabet, kan bestyrelsen lade TryghedsGruppen sælge den resterende ejerandel i Tryg.

I oktober 2010 lagde TryghedsGruppens bestyrelse sidste hånd på værket. Med den nuværende formand, Jørgen Huno Rasmussen, som den drivende kraft masserede bestyrelsen repræsentantskabet til at ændre vedtægterne på en sådan måde, at det for praktiske formål ikke er muligt for senere repræsentantskaber at ændre TryghedsGruppens formålsparagraf. Den døde hånd havde sænket sig over TryghedsGruppen. Netop Huno Rasmussen advarede i 2001 kraftigt repræsentantskabet mod at give TryghedsGruppen smba karakter af en fond. Men det var rigtignok, før han kom i bestyrelsen.

Myndighederne har i svær grad svigtet forsikringstagerne. Erhvervsministeriet har godkendt samtlige TryghedsGruppens vedtægtsændringer. Ministeriet, der har til opgave at påse, at vedtægtsændringerne ikke strider mod medlemmernes interesser, har været med hele vejen. Fra det kooperative forsikringsselskab over andelsselskabet ejet af forsikringstagerne til det, vi har nu – en fondslignende konstruktion, som siden 2001 har forsømt ethvert hensyn til sine medlemmer. Det må forekomme, at bestyrelsen har været optaget af, hvordan man kunne tømme forsikringstagerens ejerskab for ethvert indhold – ikke hvordan man kunne give det indhold.

Forløbet er dybt forstemmende. Man ville ikke have troet det muligt, at en historieløs bestyrelse kunne erobre et andelsselskab indefra og herefter ophobe en formue på 37 milliarder kroner på ryggen af medlemmerne. Forløbet har udspillet sig i et juridisk ingenmandsland. TryghedsGruppen er ikke en fond og dermed ikke under tilsyn. TryghedsGruppen er et andelsselskab, hvis forhold ikke er reguleret ved lov. TryghedsGruppen fløj under radaren. Med 37 milliarder kroner. At det har kunnet ske i Danmark, hvor andelsbevægelsen har så stolte traditioner, bør give anledning til overvejelse.

Af Jørn Astrup Hansen

Medlem af TryghedsGruppens repræsentantskab 2008-13